

НЕЗАВИСИМ ЖИВОТ

ЗА КУЛТУРАТА НА ОЦЕЛЯВАНЕТО И ЗА КУЛТУРАТА НА ГРАДЕЖА

Изборите за нов парламент минаха. Ще ми се да вярвам, че направихме добрия политически избор. И дано обещанията в предизборните програми за социално благоденствие и повишаване стандарта на живот не си останат само думи... Всъщност това ме кара да мисля, че нашият по-тежък граждански избор тепърва предстои. Защото много зависи от нас, потребителите на тези програми, политическите обещания, за които гласувахме, да се случат.

Тревогата ми за възможното неслучване на нещата идва и от това, че ние, хората с увреждания, нямаме навика да бъдем критични и възискателни, да задаваме верните въпроси на политиците, които обещават. Като че ли имаме по-голяма склонност към инертност (имам предвид да се движим по течението на събитията, без дори да ни минава мисълта, че понякога трябва да се намесим, че понякога е задължително да се намесим – че не сме просто публика, ние сме участници в градежа на нашия живот).

Разбира се, възможно е тази инертност да идва от непрекъснато внушавания ни образ за самите нас – че сме болни, че трябва да се грижат за нас, че грижавата е дължна да ни дава всичко, за да съществуваме. И си мисля, че такова обяснение все още задоволява много от нас. Защото е добро оправдание за нашата пасивност и бягство от поемане на отговорности. И ако направим избора отново да бъдем инертни и да се задоволяваме с това, което ни „дават“ и „отпускам“, а не реагираме, когато нарушават човешките ни права, то сме изправени пред риска да си останем крепители на културата на оцеляването. И ще ни се дава и отпуска само колкото да оцеляваме. И ще ни хранят с прокиснали консерви, а ние ще си мълчим, за да не ни изхвърлят от социалния дом, за който сме чакали на опашка да ни настаят. Просто и удобно ще оцеляваме – ще се събуждаме сутрин и единствената ни цел ще бъде да дочакаме вечерта. Нещата ще си се случват, но без нас. И никои няма да ни е крив, защото нашият избор ще е да сме извън живеещото. Подмамващо привлекателното е, че подобен избор ще подкрепят „силните на деня“ в бизнеса и политиката, защото електорат, изповядващ философията на оцеляването, се образова лесно, нуждите му се задоволяват лесно (дори може да се поизхвърлят с някое и друго суперлюксово заведение за инвалиди).

Докато единствената ни цел е оцеляването, друг избор ще ни се струва невъзможен. Ако решим обаче да живеем, това ще означава, че сме осъзнали, че за случването на личната ни история много от нещата зависят от нас. Тогава трябва и си струва да направим потрудния избор – да бъдем граждани и да поемем отговорността за случването на нещата, първо за нашите и после за останалите, от които то зависи. И за неслучването. Тогава ще бъдем в правото си да изискваме, да търсим отговорност за неспазените обещания, за несвършената работа.

Нека започнем от днес. Нека заменим оцеляването с философията на градивния човешки живот.

Валентина Воденичарова

Т Е М А Н А Б Р О Я

ОЦЕЛЯВАНЕТО КАТО ЖИТЕЙСКА
ФИЛОСОФИЯ

Здравейте приятели!

*Ще има изгрев –
залез пак ще има.
Мечти – които всеки е преследвал.
Любов –
неземна и неповторима.
Съдба –
която всеки е последвал.*

Чета всичко, което ми изпращате.

Можете и повече, но сте нещо, има ви, а не като „Кураж“ и „Тишина“, абонаментно временно присъствие в дома с бегъл поглед въщи и замечтан (според случая) в огнените пламъци на камината във вилата.

Член съм на СИБ от години.

Има и свестни хора, но нечували нищо за ЦНЖ, а председателите крият и отричат, че ви има. Трябва ви реклама и подходящ човек за нея.

Аз вярвам в себе си и рядко греша. Зная си възможностите, но за реализация съм възпряна от града, в който живея.

Повече от това, което съм направила не може. В София имам по-големи възможности, но без собствено (общинско жилище) си изпускам спонсорите.

Исках да направя пролетно-лятна колекция 2001 г. за тоалети не само елегантни, но удобни и практични за нас.

На 05.05. снимах филм като автор и главна героиня „Мариела и ние“ за фестивала „Златната антена на Албена“, а ни поканиха и на наш български фестивал за участие с филма, който

ще се състои от 20.06 до 23.06.2001 г. в НДК. Този филм е моят протест.

Предстои ми издаването на нова книга, изложба, но често писалката ми рисува грехи, вместо да пише или рисува графики.

Регистрирах се в София и ще положа всички усилия, за да стане апартаментът на партерния етаж в „Младост-2“ удобно и уютно жилище.

Голямо предизвикателство е... и пак могомта, грехите... Надявам се на едно малко ателие без наем в таванската стая на моя приятелка.

Някои ме мислят за инвалид...

Изглеждам добре за годините си, количката не ме притеснява (нека притеснява други и досега не оправиха шосетата, магистралите, а кърпят ли, кърпят...), стъпала, бордюри, чупки, недостъпни сгради... И напук се появявам с вечната усмивка.

Искам не само красива, но достъпна България, висше образование за попълване празнотите ми в рисуването и то със съкратена програма. Амбициозна съм.

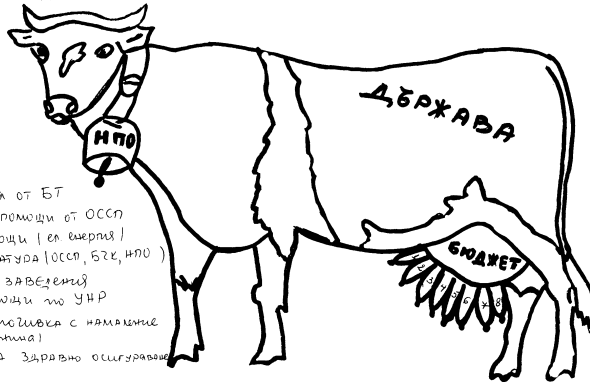
А Враца... Враца е спала и сега спинка.

Хора с увреждания си „запълват“ времето със секс, компютри, нагаждачество, фотография (двама човека), четене и „обичайните“ нещича, но ако всичко ни е наред.

Малко сме на колички, а завистта, злобата са големи и помежду нас.

*Ваша Мариела Вьндева
Гр. Враца*

Търси се хирург, който да направи транссексуална операция на кравата и да я превърне в Бик!

ЛЕГЕНДА

- 1 ц: Обезщетения от БТ
- 2 ц: Месечни пар помощи от ОССП
- 3 ц: Целеви помощи (с шерпа)
- 4 ц: Помощи в натурал (ОССП, БЗК, ИПО)
- 5 ц: Такси в дет заведения
- 6 ц: Парити помощи по УНР
- 7 ц: Карти за пътуване с намаление (море, планина)
- 8 ц: Ръкоски за здравно осигуряване

ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА РАБОТЕЦ „БЕЗРАБОТЕН“:

Лице, което работи в частна фирма,
редовно регистриращо се в БТ,
активно бояещо от 8 ццилки.
(вж легендата)

Автор:
Милена Стоянова

*Ма изтогу (сучасния г-н Утеков,
с похвални да се превалсифицирате
в хирург, имате в държавата аса ще
остане само СЪМАТА!
Дий Ваша мариела сучителер. МЦЦ
ОССП с известия ови. Квистеция*

19.01.2001г.
с. НЕВЕСТИНО

С НАША ПОМОЩ ЦЕНТРАЛНАТА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ ДОКАЗА, ЧЕ Е ОТГОВОРНА ИНСТИТУЦИЯ

Наближат ли избори, истеричната еуфория около въпроса кой кой е измества множество други значими въпроси – и един от тях неизменно е въпросът как ще гласуват хората с различни увреждания. Никои не се сеца да попита как човекът на инвалидна количка ще излезе от дома си, ще стигне до изборителната секция, ще гласува и ще се върне обратно... или например как незрящият гласоподавател ще разпознае бюлетината на своя фаворит – партия или коалиция, който и да е той.

Именно по избори (и предимно тогава) политиците се захласват да говорят нещо за социалното благоденствие, да флиртуват със „социално слабите“, да раздават щедро обещания във вид на пенсии, помощи и всякакви благини... и по правило изцяло пренебрегват условията – онези условия, които ще направят благините на политиците излишни, защото хората сами ще могат да си ги осигуряват. Забравят, че хората с увреждания нямат практическата възможност да одобрят или отречат с вота си тази щедрост – а нали затова се правят избори. Забравят или може би не желаят да се сетят. Защото лесно се дават обещания, но трудно се работи за същинските неща, трудно се създават условия за реализацията им – и затова колко му е да си подхванем пак каквото си баба знае... предизборни обещания, много важно. А и малцина се сецат да потърсят отговорност за подобно поведение – толкова сме малко наистина, че гласът ни се губи в кресливите децибели обещания, празнотумство и величаене на политиците.

Точно такива политици – етмини на словото и скъпи на делата – гласуваха Закона за избор на народни представители и отново (за кой ли път?) създадоха условия за „стандартния модел“ гласоподавател: мъж, висок 180 см, атлетичен, служи си с дясната ръка... и покрай модела пропуснаха човека. Въпросните политици отново забравиха, че държавата като съвкупност от институции е измислена от хората и за хората, че изборите са част от организацията на държавното пространство, в което централно място заема **ЧОВЕКЪТ** такъв, какъвто е – стандартен или не, със или без увреждане, силен или немощен. И в изборителния процес също! Забравиха, че средата трябва да се адаптира към **ЧОВЕКА**, а не човекът да се мъчи да преодолява средата. Ние обаче трябваше да реагираме, трябваше да им го припомним. И го направихме.

Разбира се, винаги сме знаели, че съществува реалната възможност да не поускат да ни чуят. Нямахме особени надежди и сега, когато в качеството си на потребители подсетихме Централната изборителна комисия, че 10–15% от хората с право на глас в България са практически лишени от възможността да упражнят това

си право... то пък взе, че стана. Този път ни чуха – след едно писмо, няколко телефонни разговора и една пресконференция. Ясните послания и реалистичните искания не се нуждаят от много думи, за да бъдат убедителни – когато има политическа воля да бъдат чути.

Вярно е, че Решение № 284 от 4 юни 2001 г. има отношение само към хората с нарушен опорно-двигателен апарат, а е и частично от гледна точка на целия процес – защото обхваща единствено последния етап от мъчителното упражнение за човек с физическо увреждане, наречено „акт на пускане на изборната бюлетина“. Всеки човек с физическо увреждане може да гласува на определените за това места по район на местоживееене, но **ЧЛЕНОВЕТЕ НА СЕКЦИОННИТЕ ИЗБИРАТЕЛНИ КОМИСИИ ТРЯБВА ДА ОБСЛУЖАТ НЕГОВОТО ГЛАСУВАНЕ ПРИ СПАЗВАНЕ НА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ТАЙНА И ИНДИВИДУАЛНОСТ НА ВОТА.**

Документацията и гаранциите за честни и демократични избори са си отговорност на изборителните комисии, а не на гласоподавателя – както и трябва да бъде. Оказа се, че едно разумно и смислено решение на ЦИК може да се появи само ден след пресконференцията, която приблече (чрез медиите) общественото внимание върху проблема. ЦИК направи и още нещо: доказа, че е наистина отговорна институция, отворена за чуждите знания и опит и работеща на принципа на взаимното зачитане и уважение, с разбиране на демокрацията като реални мерки, а не само като многословно говорене и последващо бездействие. При истински демократично действащата институция напредъкът е бърз и ефективен – и ЦИК го доказа, категорично разграничавайки се от формалния подход и самодоволното чиновническо кредо „аз знам, а вие – не“.

Тепърва ни предстои много работа – спорното е само първа стъпка към постигане на цивилизовани условия за гласуване на хората с ограничения, както и за много други неща от ежедневието. И тази стъпка беше максимално възможната за момента – законът не позволява повече... Той (Законът за избор на народни представители) трябва да бъде изменен и допълнен, така че да допуска различни форми на гласуване за хора с различни увреждания. Това едва ли може да се случи без наше участие, без наш натиск, без настояване да се работи по текстовете на изменението – и то заедно с нас. Но вече имаме малкия успех, положителния опит, установения контакт, т.е. всички предпоставки да продължим започнатото... и ще го продължим.

Както отдавна са казали мъдрите, и най-дългото пътуване започва с първата крачка.

Канка Панайотова

ХРОНИКА НА ЕДНО ПЪТУВАНЕ С (НЕ)ХРОНИЧЕН ЗАВЪРШЕК

За философията на оцеляването, бомбиралите консерви и още нещо...

ване май ще излезе назъбена хроника, а не изяснен пътепис. Няколко примера за начало.

В малко балканско градче четири часа ни се оплакваша от неправомерните действия на работодатели, за неизплатените им (но заработени) заплати, за липсата на справедливост. Попитах: „Ако утре се появим с журналисти и телевизионни камери, ще повторите ли всичко пред тях, ще потърсите ли по съдебен ред правата си?“. В отговор настъпи мълчание. Много било трудно в малкия град да отстояваш правата си. Затова ние „там горе“ (!?) да сме направили нещо. Не са ми го казали, но предполагам, са се надявали каквото и да направим, да не се разбере, че ТЕ са недоволните. За да не им „излезе име“, за да оцелеят...

Пак в балкански, но по-голям град, срещнахме млади хора с увреждания, които недоволстваха от липсата на работа, от липсата на специализиран транспорт в града, което, естествено, много затруднява ежедневието им. С радост научихме, че скоро им предстои да сформират младежка организация. С развнтената си фантазия веднага си представих как по младежки активно и неотстъпчиво ще направят своя принос скоро в града им да се появи специализиран транспорт, как постепенно улиците и публичните сгради ще стават достъпни, как младежи с увреждания ще се обучават и преквалифицират, за да увеличат шансовете си за достойна житейска реализация... Ентусиазирано ги попитах с какво ще се заемат, какво ще правят в своята организация.

Вярвате или не, щели да се събират да играят шах и табла... Ето докъде беше стигнал хроничният синдром

Сигурно ви е позната репликата „Е, вие в София сте по-добре! Я елате да видите при нас как е!“. И тъй като и на нас ни е позната, ние не се поколебахме, а рекохме да дойдем и да видим. Разработихме проект, направихме маршрута и тръгнахме. И още при първата среща с хората разбрахме, че от това пъту-

ване по оцеляването...

Историята учи, че ако отделните хора, техните групи и организации, цели човешки общества са се стремили САМО да оцеляват, достиженията на модерните общества нямаше да ги има и да ни служат да се съизмерваме. Всички въздъшаме с недоизречена завист по просперитета на западните демокрации. По постигнатия стандарт на живот. И виждаме именно постигнатите резултати, като услужливо (за нас самите) „не си спомняме“ и не коментираме КАК са постигнали тези резултати. И някак неусетно заживяваме в очакване някой да ни поднесе на табличка, аранжирана с ваза и роза, всичките ни писани права и свободи. Просто защото ни има, защото сме добрички и послушнички и понеже и в нашите закони пише, че имаме същите права, но „лошите“ управници не ни ги „дават“. И попържаме по сурдинка, че се помотват, а вижте ги на Запад полтиците и гържавниците как търсят начини и средства да отговарят на нарастващите потребности

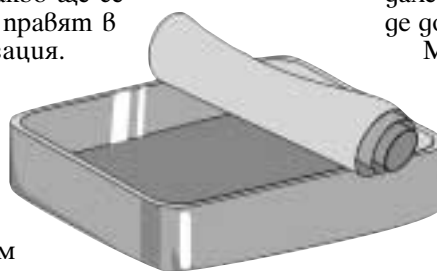

на общностите на летците, на фермерите, на хората с увреждания, на етническите малцинства, на шофьорите, на... Вижте им заплатите, пенсите, здравното обслужване... вижте

им стандарта.

А всички сме чели, че в същите тези общества навремето е имало кървави сблъсъци между организирани протести на отстояващи правата си граждани и редовна войска или полицейски части. А че тези искания за добруване и благополучие са издигнати още в средата на 18 век и са отстоявани, често с цената на насилие, в продължение на почти век, ние просто отказваме да помним. „Забравяме“ за ролята на ГРАЖДАНИТЕ като коректив на самозабравили се и некомпетентни властници. Защото всъщност много добре знаем, че тяхното благополучие е резултат на висока гражданска активност и чувствителност, но не сме готови да платим необходимата цена... безспорно плащането носи известни неудобства. Изчерпваме гражданската си позиция с говорене. Това е далеч по-удобно, но няма никакъв шанс да доведе до така желаните промени.

Мнозина от нас се задоволяват просто да оцеляват. Докато „другите“ живеят – защото имат късмет или защото нямат увреждане, или защото имат връзки... И с това обяснението на различната съдба се изчерпва. Търси се елементарното обяснение на случващото се. Съществува само добро и лошо, черно и бяло. Без

цвят, без нюанси, без фантазия и творчество. Не съм виновен аз. Аз съм жертва.

Мнозина от нас са готови да прекарат целия си живот в оплакване, в нескончаемо недоволство от полученото, преследвани от чувството за враждебност и недобронамерено отношение на околните, или, с други думи казано, да обитават собствен илюзорен свят. Този свят непременно се приближава като опасно, заплашващо сигурността място, където трябва непрекъснато да си нащрек, за да оцелееш...

Тук ми идва наум и още нещо, което не е тема за ежедневен размисъл. За това как доброволният отказ от критична оценка на реалността дава живот на откровени заблуди.

Винаги във времена на кризи, страх, заплаха, несигурност и изпитания хората, групите, организациите и обществата „включват“ на защитен режим. Практически не е възможно той да бъде избегнат. При съществуваща реална заплаха, да речем военни действия, това е спасително поведение, защото мобилизира всички съпротивителни сили. Но зрелостта на всеки човек, група, организация, общество се оценява по уменията да се „превключва“ от защитен режим в работен според обстоятелствата. Колкото е адекватно мобилизирането на съпротива по време на война, два пъти по-важно е през цялото това време да не се губи връзка с реалността, и, независимо от обстоятелствата, последователно и с обмислен риск, да се следват ценности и каузи. Това е разделителната линия след отминаването на кризата. Тя ни помага да различаваме истински компетентните от „измислените“ авторитети, мерзавците от достойните, лидерите от психопатите, търсенето на оправдания от търсенето на решения.

Човешката склонност за „смишаване“ (както че ли само в нашия фолклор битува поговорка като „Преклонена главица сабя не я сече“) и злоупотребата с нея е изключително удобен пример за феномена „култура на оцеляване“.

Дори и тези, които са избрали ролята на „жертва“, виждат как Другите – Онези, на които „им върви“ – живеят. Виждат тяхната увереност, усещат, че от тях лъха спокойствие, че контролят е ежедневие то си и имат кураж да кроят планове за по-далечно бъдеще. Чудят се как Другите могат с приблизителна точност да предвидят както възможните решения, така и рисковете при замислени бъдещи действия. Отговорът на загадката е в това, че Онези, Другите, са готови да поемат рискове, като планират действията си и ги проверяват в практиката. Като не се страху-

ват от сянката си и не остават „анонимни“. Като отстояват достойнството си, правата си, самите себе си.

Та ето защо повдигам тази тема. Повдигам я и защото още в устата ми горчи от факта, че в социални домове за хора с увреждания (поне с очите си го видяхме) мислещи хора се хранят с отровни бомбцирала консерви, но не смеят да се разбунтуват, за да защитят собственото си здраве и достойнство. Попитах ги: „Защо?“. За да не ги „изхвърлят“ от дома. За да оцелеят... А сред тях имаше много интелегентни и образовани люде.

Питам се дали за това са виновни САМО онези, които са се „закачили“ по веригата „има гладни-има залежали консерви-има корумпирани хора, които правят сделка“. В резултат, на трапезата на домуващите се сервира ухаещ на вкиснало асортимент от номенклатурата на родното консервно производство. И дори спор изобщо няма. Моят вътрешен дискомформ настъпи, когато разбрах, че това е практика от дълго време, а хората от дома не протестират, не се бунтуват срещу всичко това. Убедени са (при това без да са опитали), че ще бъдат „изхвърлени от дома“ с мотива, че нарушават вътрешния ред. Не си и помислят да изискват качествена храна и обслужване (за което си и плащат), да защитят достойнството си или поне да не влошават зоркото здраве си. И не се чувстват „виновни“ за мълчанието си, а търсят вината извън тях. Може би, за да не нарушат спокойния и тих ход на безвремието в царството на страха.

Не е нужно да вдигаме революции, достатъчно е да осъзнаем, че няма добро бъдеще пред хора, подчинили живота си на оцеляването. Времето на размяна на „оцеляване срещу лоялност“, отмина. Само леността на човешкия ум и до ден-днешен може да му вдъхне живот. И отново само от нас, хората, зависи да направим своя избор – дали ще живеем достойно или ще допуснем да се отнасят с нас като с онези „от периферията“. С всички последици от това.

Времената са други, от нас също се очаква да бъдем други.

Анета Георгиева

Р.С. Имената на градовете и хората са пропуснати, защото не са от значение – картината се повтаря на много места и с много хора. Освен това не е почтено да се спекулира със страховете на хората – всеки трябва да се изправи срещу тях и да ги преодолее.

КРАЙНО ВРЕМЕ Е ДА НАУЧИМ АДМИНИСТРАЦИЯТА ДА ЗАЧИТА НАШИТЕ ПРАВА

С промените в Закона за защита, рехабилитация и социална интеграция на инвалидите, някак тихичко и без много шум бе отменен чл. 39, в който се регламентираха т.нар. „добавки за социална интеграция“. Става дума за парична добавка, която всеки човек с увреждане трябва да получава. За

различните групи инвалидност тя се движеше от 15 до 25% от минималната работна заплата и трябваше да се изплаща от Фонда за рехабилитация и социална интеграция.

Беше в края на 2000 г., промените в закона още се обсъждаха и чл. 39 беше действащ текст. В множеството ми срещи с хора с увреждания се оказа, че повечето от тях не знаят за тази добавка. Онези от тях, които са се опитвали да я получат, бяха получили отказ, „аргументиран“ с най-различни смешни оправдания – като се започне от липсата на специална бланка за молба, та до традиционното „няма пари!“ Срещаха се дори обяснения, че тези пари така или иначе се давали на инвалидите, но не директно, а под формата на безплатна карта за транспорт, безплатни телефонни импулси и т.н. И както често си случва в подобни ситуации, хората, обезсърчени от неангажираността на службите за социално подпомагане, се отказваха да търсят правата си.

Още тогава Център за независим живот и юридическите консултанти към него се опитаха да изяснят същността на проблема чрез многобройни запитвания до съответните служби и до Министерството на труда и социалната политика, за да получат най-накрая един неофициален, но ясен отговор: „Пари няма, ако искате, ни съдете“.

Така и направихме. В началото на 2001 г. бяха заведени две съдебни дела от хора с увреждания за това, че от ОССП отказват да изплатят добавките по чл. 39 от закона. Както вече стана дума, в края на март въпросният законов текст беше отменен. Това не попречи в гражданско дело № 681/2001 г. на Софийски градски съд Общинска служба за социално подпомагане „Младост“ да бъде осъдена да заплати въпросните добавки за периода от завеждането на иску до отмяната на члена.

Защо пиша тези редове? На първо място, защото цитираният пример е нагледно доказателство за това, че когато човек е решен да остоява правата си, той може да го направи, дори ако за това се наложи да прибегне до помощта на съдебната система. На второ място,

защото спечеленото дело доказва, че формалните извинения и неспазване на закона винаги могат да бъдат оборени и е крайно време да научим администрацията да работи качествено и да зачита нашите права.

Но най-важното е да обърнем внимание на читателите върху една възможност, която все още съществува в закона. В чл. 42 от ЗЗРСИИ е записано, че:

„Инвалидите имат право на целеви помощи и облекчения за:

– покупка и ремонт на лични технически помощи средства;

– покупка и приспособяване на лично моторно превозно средство и място за паркиране;

– финансови облекчения при внос на лично моторно превозно средство;

– преустройство на жилище;

– придружители на лица с увредено зрение и преводачи на лица с увреден слух.“

Това са допълнителни придобивки, които държавата е гарантирала на хората с увреждания, но които също не се дават. За да бъде съвсем точен, засега се отпускат пари само за технически помощни средства и вноса на лични моторни превозни средства е освободен от мито и данък добавена стойност. Но, както се вижда от закона, хората с увреждания имат право и на още целеви помощи. Тези парични средства в момента също не се изплащат – отново с несъстоятелния аргумент за липса на средства. Защо несъстоятелен ли? Ами защото държавата никога не се интересува от „липсата на средства“ в гражданите си, когато те трябва да си плащат сметките за парно, сметките за телефон, данъците...

Важно е да знаете – цитирах ви действащ законов текст и вие имате право да получите тези помощи. Процедурата за това е подробно описана в Правилника за приложение на ЗЗРСИИ и изисква представяне на молба до ОССП, придружена с документ за извършената покупка (фактура) и справка за доходите на семейството. И ОССП не могат да ви откажат да изплатят тези помощи. Поне докато при поредното пренаписване на закона някой не си признае, че държавата е „бедна“ и не може да отдели така щедро обещаваните средства за интегриране на хората с увреждания в обществото. Какъвто въпрочем беше и мотивът за отмяна на добавките по чл. 39.

А въпрос на лична гражданска позиция и инициативност е да остояваме правата си, дори ако за това се налага да търсим съдебна защита.

Защото един закон не е предизборно обещание и той остава само един писан на хартия лозунг до момента, в който неговите ползватели не се събудят и не потърсят това, което им е обещано. Законите са за всички и трябва да се спазват!

*Камен Костакиев
Юридически консултант към ЦНЖ – София*

ДЕСЕТ ГОДИНИ БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ ЗА НЕРВНОМУСКУЛНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ (БАНМЗ)

Здравейте приятели,

Може би мнозина от вас са запознати с нервномускулните заболявания и трудностите, които стоят пред хората с подобни увреждания (предимно деца) и техните семейства. Прогресивният характер на заболяването отрано поставя децата в инвалидния стол, отрано ги сблисква с отхвърлянето и бездушието на обществото. Безкрайни са проблемите, които трябва да реши едно семейство, а много от хората не са подготвени за тях. Животът им се превръща в поредица от битки, в повечето случаи завършващи с поражение за тях. Някои семейства просто не издържат на това непрекъснато напрежение и рухват психически.

Разбирайки, че никоой няма да ни разреши проблемите и да направи живота на нашите деца и на нас като родители по-достоеен, преди десет години се събрахме близо 110 родители, хора с мускулна дистрофия (МД) и техни близки и учредихме Българска асоциация за нервномускулни заболявания.

Основните цели, които си поставихме още тогава и продължаваме да работим по тях чрез програми и на национално равнище, са – да защитаваме правото на нормален и пълноценен живот на хората с МД, да оказваме морална, правна, здравна и психологическа помощ на децата и техните семейства, да съдействаме за успешното им адаптиране към обществото и на обществото към тях, да работим за подобряването на условията им на живот и да съдействаме при лечението им. Сега, когато си правим равностметка за това какво не успяхме да свършим през тези години, обръщайки се назад във времето, преглеждайки целите, които сме си поставяли в различните периоди, мисля,

че трябва да отчетем значителен успех. Но успех, който не е постигнат лесно, успех, грядящ се на непрекъснатата борба. Няма да изброявам всички, но като много голям успех отчитаме приемането ни за пълноправен член на Европейския съюз на асоциацията за мускулна дистрофия (ЕАМДА). През годините спечелихме и няколко проекта. Така се сдобихме със специализиран микробус, с който реализирахме възможността за ежедневната рехабилитация и излизането от къщи на хората с мускулна дистрофия. Всъщност първата задача бе да изведем децата навън – някои от тях не бяха излизали с години. Те сами избираха къде да отидат след процедурите, а пътувахме и на по-далечни и дълги екскурзии. Щастливи сме, че успяхме. Все повече деца (а не техни родители) ни търсят, за да бъдат с нас на места, за които са мечтали, чели или чували...

Разбира се, има много неща, които не успяхме да свършим. Неща, зависещи от много обективни и субективни фактори. Но колкото повече един воин води война, толкова е по-кален. Така сме и ние. И може би това, че става въпрос за НАШИТЕ деца, ни прави още по-мотивирани.

На 12 март тази година се навършиха десет години от учредяването на Асоциацията. Чествахме юбилея на 17 март, за да имат възможност да дойдат повече деца. Не изнасяхме речи, не отчитяхме резултати, ние просто празнувахме. Никога няма да забравя и отсъствието на нашите политици (от парламента, от президентството, от правителството, от общината), въпреки че бяха поканени. Няма да коментирам, фактът говори сам за себе си.

Виолета Антонова

Председател на БАНМЗ

Адрес за връзка:

*София, ул. Г. С. Раковски №182
тел./факс ++ 35 92 65 21 88*

ИЗЛОЖБА при нас!!!

В офиса на Ресурсния център на ЦНЖ на ул. Гургулят № 2 си имаме място за срещи – „Говорилникът“. Сега това място е още по-уютно, защото там е подредена експозиция от апликаци на Милена Попова – Ганчева, една от участничките в приключилата вече литературна група (проведена в рамките на дейностите на Консултантския център). Освен че пише, Милена пее и композира и... Заповядайте в Говорилника !!!

на една инвалидка, която е учила в специализирано училище и е принудена да работи в специализирано предприятие, където твори кабърчета,

вЪРХУ
ОБРЪЩЕНИЕТО

На
Съюза на глухите в България (СГБ),
Съюза на слепите в България (ССБ),
Съюза на инвалидите в България (СИБ),
Централния съюз на кооперациите на инвалидите (ЦС на КИ),

Българската асоциация за лица с интелектуални затруднения (БАЛИЗ) и
Националния център за социална рехабилитация (НЦСР)

към всички политически партии и коалиции, участващи в парламентарните избори за 39-о Народно събрание, издадено в бр. 9 /18.05.2001 година на вестник „Тишина“

Та така... аз, среднестатистическата инвалидка, която и понятие си няма от софтуер (защото съм учила за друго – да лепя пликчета и да създавам кабърчета), използвах част от много то свободно време, с което разполагам на работното си място (защото тъпните техничари не се нуждаят от моите кабърчета и няма много заявки за тях!), и се зачетох (така го казвам по инерция, колежката Гинка ми го чете) в това страхотно обръщение. Ауу, отправено е към партияте и коалициите в Република България именно от МОИТЕ съюзи и асоциации, които навярно ме обичат и затова и се грижат за мен.

И какво чета аз, значи. Имало някакви Стандартни правила на ООН за правата на лицата с увреждания, дето сагала „основната рамка за решаване на мултиплицирания“ им проблем. Страхотно! Аз обаче лице с увреждане ли съм... нали съм инвалидка? Не ми е ясно засега, чета нататък.

В тези правила имало две главни групи въпроси, но кошто да се работи (как ли... навярно по-нататък ще разбере), и първата от тях била: ЗАЩИТА ПРАВТА НА ЛИЦАТА С УВРЕЖДАНИЯ... пак лица с увреждания. Ами аз? Къде отиват моите права? Аз нали съм инва-

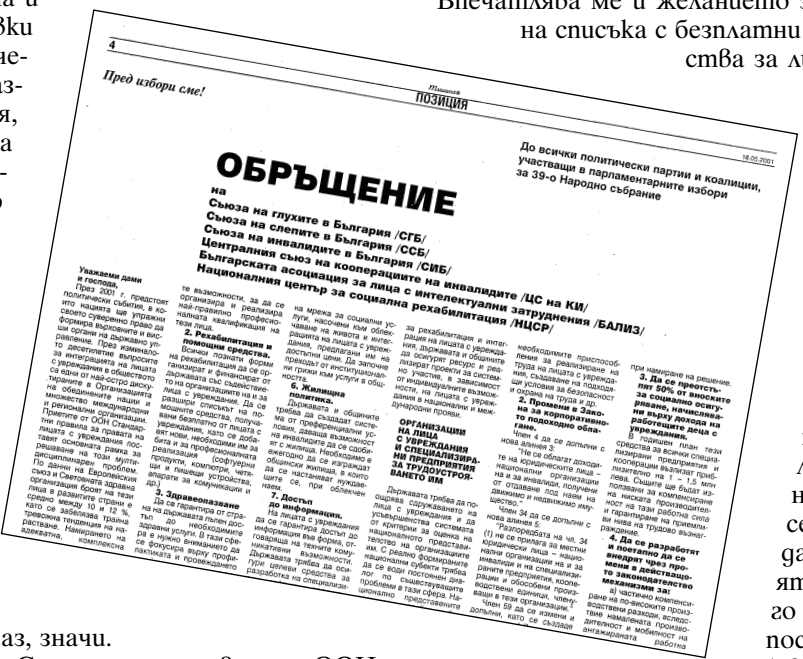
лидка... или все пак съм и лице? Я нека видя какво става по-нататък с лицата.

Моите съюзи и асоциации поставят много категорично на масата пред партияте и коалициите – и ги побутват грижовно току под носа им, та да ги видят – въпроса за образованието, професионалната квалификация и преквалификация. И настояват тези права да се спазват и да се гарантират. Настояват и да се сложи акцент върху интегрираната форма на обучение. Тук аз, която не съм обучавана по тази форма, се питам веднага – що е това интегрирана форма на обучение. Значи ли тя училища, годни за посещаване от всички деца, независимо дали са с увреждания или не, или са си все онези „специализирани“ сгради, с които майките плашат здравичките си червенобузи хлапета, че ако не слушат, ще се разболеят и ще отидат да учат в ей такова едно училище?

А тая работа с помощните средства за децата с увреждания, кошто ще им помагат да четат и учат, като например компютри със специален софтуер и литература, написана на брайлово писмо... е, тая работа изобщо не я вярвам. Не я вярвам. От къде ще се вземат парите за такива неща. Едно е да има левчета за няколко застарели консерви около празниците... ще се поозорят тия хора със софтуера, така ми се струва.

Впечатлява ме и желанието за разширяване на списъка с безплатни помощни средства за лицата с увреждания.

Тук пак ме няма! Пак са забравили инвалидите... ама нейсе – ще започна да се приемам като нещо поспециално, нещо като... като инвалидно лице с увреждане. Налага ми се, иначе изпадам от класацията за... Гине, я го повтори това последното, ама бавно... ахааа, за „софтуерни продукти, компютри, четящи и пишещи устройства, апарати за комуникации и др.“. А изпадна ли от тази класация, как ще си творя кабърчетата тогава или как колежката на съседната маса ще си лепи пликчетата? Не ми се мисли. Шефът и секретарката му ще им намерят приложение в офиса, не се и съмнявам – ама в обръщението си пише черно на бяло, че тия неща са предвидени не за шефа, а за нас. Та кой по света твори кабърчета без софтуерен продукт, ще хо

ра, в която гържава лепят пликчета, без да си комуникират посредством апаратура за комуникации. Как аз, която не виждам, ще викна на Гинчето, която не чува: „Гине ма, колко месеца не си си получавала заплатата за дванайсетте пликчета, дето ги залепи по Коледа?“. Е ми то не става с викане, комуникация трябва!

По-нататък срещам нещо, което ме сепва окончателно. Този път са ме объркали в някакъв си списък. Охо, това не е дори списък, това си е цял закон – Закон за радиото и телевизията. В чл. 96 много сложно се обяснява кой ще плаща и кой няма да плаща таксите си за радио и телевизия. Толкова е сложно и обръкано, че аз изобщо не съм наясно ще си плащам ли или не. Ама няма лошо – отказвам се и от тях. И за какво ми е радио и телевизия, като не виждам. Ще уда при Гинка и ще слушам нейното радио, защото тя пък не чува. И ток по-малко ще харча.

Освен това тия хора наистина мислят за насъщните ми нужди. Настояват за „осигуряване на ресурс за по-висок размер на пенсиите и добавките“. Bravo! Та как иначе бих си купила от кварталното „мини“ шестте хляба за 2 месеца? Откъде бих взела пари за кафенцето в клуба на инвалида до блока, където ми го дават само за някакви си десетина стотинки. Е, малко е речичко и май са му извадили кофеевна за другия клуб, оня на защитниците правата на некастрираните кучета в столицата, ама аз съм си нервна и без кофеин. Те знаят там какво да ми предложат. Те си знаят и от какво имам нужда – от по-висока пенсия... и по възможност от няколко пенсии. Щото, ами ако ми скефне глезотията да ми се припие виенско кафе със захарин и сметана? Ако ми се прияде китайска храна или без да искам се сетя, че някои хора ядат и маргарин към хляба си... тогава?

Само дето не мога да го измисля другото – откъде аджеба ще дойдат тия пари за тия пенсии... пък после си викам: „Ама що се хабиш толкова бе, муцка! То си има хора за тая работа, те да му мислят. Щом ти дават – вземай!“.

И ето тук, четейки по-нататък обръщението, се изтягам назад, отнасям се в мечти и просто ми е трудно да спра. Стгнахме до момента с достъпната архитектурна среда. То са едни скосени бордюри, то са едни изисквания за ново строителство, то са различни оцветявания по спирки и тротоари, има даже и релефни означения на местата, които ще се ползат от такива като мен – дето не виждат, над 90% демек. Има и специализиран транспорт за лицата с увреждания. Има го, съвсем сериозно... наистина го има! Ако не вярвате, прочетете бр. 9/18.05.2001 год. на вестник „Тишина“. Страхотна работа, ви казвам! Същинска Европа!

Зачитам се по-нататък. Това четиво просто ме успокоява. Ето, ето, пише и за нашите предприятия! Това вече е втората група въпроси, която тревожи нашите съюзи и асоциации, а именно: **ОРГАНИЗАЦИИ НА ЛИЦА С УВРЕЖДАНИЯ В СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ ЗА ТРУДОУСТРОЯВАНЕТО ИМ.**

Е, тук вече съвсем съм объркана. Какви лица с увреждания, нали тези предприятия са за инвалидите?! По съм склонна да мисля, че пише (и то черно на бяло) точно за нашите предприятия, дори са ги нарекли „стопански единици, поели тежката грижа за трудова реализация на хората с увреждания (аууу и пак ме няма, пак говорят за лица, а не за инвалиди... ще се става лице и това си е), които трябва да бъдат финансово подпомагани и данъчно облекчени“. А така... видяхте ли сега? Мислят хората за нас. Просто се чудя остава ли им време за сън от мислене...

Ами тежка е грижата за предприятия като нашето – цяло геройство си е във времето на компютрите да твориш кабърчета и кесийки без софтуер и без ноу-хау. Как няма да искаме да ни подпомагат финансово и да ни дават данъчни облекчения. Та в нашето предприятие творят само няколко инвалида, другото все е лица без увреждания. Те какво ще ядат, тия хора, а? Няма гладни да стоят я – и те гуша носят. Ние, с нашите толкова високи проценти нетрудоспособност, изобщо не можем да ги изхраним. Нека, нека гържавата да ни финансира, нека ни смъкнат данъците. Стига да намерят и за това пари. Всъщност изобщо не се съмнявам, че ще намерят. За недействащи или трудно действащи работи в нашата гържава пари се намират... Къде иначе мислите са моите неизплатени все още заплати.

Е, на мен ми докараха тел за трийсетина кабърчета. Трябва да работя сега. Все още не са ми докарали софтуера, та ще ми се наложи аз да се захващам с напълно некомпютризиран тежък ръчен труд. Оставям „Тишина“-та да я допрочитам после (тя и Гинето се поузмори) и започвам да творя кабърчетата, че наесен като взема парите за тях, може и буркан туршия да си сложа. А вие, ако се интересувате от другите страхотни неща, дето нашите съюзи ги искат от партиите и коалициите, участвали в парламентарните избори за 39-о Народно събрание, вземете си вестник „Тишина“, бр. 9 / 18.05.2001 година и четете. Четете и хич не му мислете за утре. Всичко е предвидено и поискано точно и с огромна грижа ЗА НАС.

Може и да е съвсем друг въпросът ние какво искаме... може и да се бяха сетили да ме попитат какво искам аз – инвалидката без лице, която така и не разбра за какво ѝ е софтуер за правенето на кабърчета... Гинето май и тя не го разбра това със софтуера, гледам я, напрегната е неща. И все пак, Гине, трябва да бъдем толерантни... То преди избори си е така – един напомня, друг обещава, трети се чуди инвалид ли е, лице ли е или е личност...

*Зад изкривената маска
на лице-инвалид
зачудена постоя
Нина Жишова*

ВИЕ СТЕ КРАЧКА НАПРЕД, ЗАЩОТО СТЕ ДОБРЕ ИНФОРМИРАНИ

Възползвайте се от услугите на 24-те бизнес-центровете в страната

Ако сте безработни, ако се занимавате с производство на селскостопанска продукция, ако имате своя малък бизнес...

...възползвайте се от проекта „Заетост чрез подкрепа на бизнеса“ (JOBS) на Министерството на труда и социалната политика и Програмата на ООН за развитие.

Какво е JOBS?

JOBS е проект, осъществяващ се в рамките на правителствената програма „България 2001“ и основната му цел е да съдейства за създаването на нови работни места чрез подпомагане на микро- и малките предприятия, както и на селскостопанските производители. Това става чрез създаване и развитие на бизнес-центрове на местно ниво, регистрирани като неправителствени организации (НПО). Учредителите на тези организации са представители на цялата местна обществено, което е важно за изграждането на действаща бизнес-среда по места. Бизнес-центровете работят за стимулиране на предприемаческата култура сред потенциалните бизнесмени – запознаване с отговорностите, рисковете и възможностите, свързани с наличието на собствен бизнес.

Независимо дали сте предприемач или пък все още сте на ниво идеи, в местния бизнес-център ще намерите необходимата Ви подкрепа, ще се запознаете с нови технологии и методи на управление, ще намерите богата гама от информационни и консултантски услуги (от национални и международни консултанти) по разработване на проекти, създаване на възможности за бизнес и изграждане на бизнес-контакти на местно, национално и международно равнище. Освен това ще получите подкрепа в контакта си с държавния сектор.

Бизнес-центровете търсят възможности и ресурси за по-лесен достъп до кредити за подпомагане на микро- и малки предприятия, които нямат друга възможност да получат заем. Те работят така (по лизингова схема или схема за гарантиране на заеми), че да се улесни максимално получаването на кредити, от които можете да се възползвате! И още нещо. Всеки бизнес-център разполага с информационно-технологичен център, където ще имате постоянен достъп до интернет, което е важно за развитието на Вашия бизнес. Ще имате постоянен, бърз и лесен достъп до най-новата инфор-

мация за българските и международни пазари. Ако се занимавате със селско стопанство, ще получавате актуална информация за селскостопанските продукти на българския и международния пазар. Ще имате и възможност да развиете компютърните си умения, а защо не и да направите интернет-страница на Вашата фирма.

Ако имате предприемаческа нагласа и желаете да развиете собствен бизнес, вероятно няма да пропуснете да се възползвате от обучителния курс „Започнете вашия бизнес“, който

предлагат бизнес-центровете в страната.

Специализираната учебна програма ще ви даде теоретични и практични знания за това как да започнете самостоятелна стопанска дейност. Стъпка по стъпка ще извървите пътя от възникване на идеята за създаване на малък бизнес до развитието на успешно работеща малка фирма, на макар и под формата на бизнес-игра. Ще имате възможност да „стъпите“ на „игралното поле“ и като всеки начинаещ бизнесмен да се изправите пред множеството неизвестни в условията на свободната пазарна среда, да направите първите си контакти с институциите (банки, местна администрация, данъчна служба и др.). С помощта на лекторите ще се научите и как да прегледате филм на фирмата си.

Такива обучения вече са осъществени успешно в няколко града. В началото на юни група безработни от град Айтос са участвали в него, а в Девин вече има предприемачи, които ще получат и микрокредит за своя бизнес. Бизнес-центровете поддържат постоянна връзка с участниците в това обучение, подкрепят идеите им и им дават насоки.

Така че можете да разчитате на подкрепата им, като, разбира се, не бива да забравяте, че най-важните стъпки във Вашия бизнес ще зависят от Вас самите, от предприемчивостта и качествата Ви.

(НЖ)

Адреси за контакти:

Централно координационно звено на проекта JOBS

бул. „Цариградско шосе“ 7-ми км
1784 София, България
тел.: (+ 359 2) 960 95 170; (+ 359 2) 960 95 174; факс: (+ 359 2) 974 30 89;
e-mail: jobs@undp.online.bg

... И Вашата връзка по места:

АБЦ/БИ Айтос

0558 / 57 84; abc_aitos@yahoo.com; гр. Айтос 8500, ул. Цар Освободител 3

Център за бизнес и информация – Велинград

0359 / 2 853 1; 2 16 67; факс 0359 / 2 84 51; cbi_vel@mbox.infotel.bg;
гр. Велинград 4600, пл. Свобода Център за бизнес информация, Сдружение агенция за регионално развитие

Агенция за регионално развитие и бизнес център Видин

094 / 2 42 44, 2 60 34, 4 76 17, 4 76 18 – БИ; arrbc@vidin.net;
гр. Видин 3700, к-с Съединение, бл. 8, партер, ПК 66, Агенция за регионално развитие и Бизнес център

Бизнес инкубатор Гоце Делчев

0751 / 2 34 67, 2 31 67; факс 2 33 78; bi-gd@gocce.ttm.bg; гр. Гоце Делчев 2900, ул. Скопие 4, ПК 42

Бизнес център – Девин

03041 / 24 96; факс 25 19; bc_devin@online.bg; гр. Девин 4800, Дом на културата, ет. 1, ПК 3

АБЦ Дулово

0855 / 2131 (124); abc_dulovo@abv.bg; гр. Дулово 7650, ул. Васил Левски 16, Община Дулово, ет. 2, ст. 24

АБЦ Елхово

0478 / 30 61, 35 06 (и факс); факс 0478 / 35 06; abc_elhovo@yahoo.com; гр. Елхово, ул. Търговска 63, ет. 3

АБЦ/БИ Исперих

08331 / 46 51; abc_bi_isperih@usa.net; гр. Исперих, ул. Христо Ясенев 2А, ПК 21, ет. 4

АБЦ/БИ Карлово

0335 / 52 62; bsc_bi_karlovo@abv.bg; АБЦ Карлово, гр. Карлово 4300, ПК 76, бул. Освобождение 4

АБЦ Карнобат

0559 / 4963; abcarnobat@yahoo.com; гр. Карнобат, Хотел Карнобат, ул Хан Аспарух 5, стая 204

АБЦ Кубрат

08341 / 24 11; гр. Кубрат, ул. Княз Борис I 15, ПК 13

АБЦ/БИ Нова Загора

0457 / 2 43 01; 2 43 02; факс 2 43 10; abc_bi_nz@mail.orbitel.bg; гр. Нова Загора 8900, ул. 14 Януари 52

АБЦ Нови Пазар

0537 / 56 16; abc_novipazar@hotmail.com; гр. Нови Пазар ул. Васил Левски 3, Община Нови Пазар, стая 511

АБЦ Полски Тръмбеш

06141 / 39 42; факс 06141 / 49 33; agrobiznes@hotmail.com; гр. Полски Тръмбеш 5180, ул. Търговска 76, ет.2

Бизнес център – Места (Разлог)

0747 / 64 62; факс 0747 / 61 00; office@mail.bcmesta.bg; Бизнес Център Места, гр. Разлог 2760, ул. Христо Ботев 2

АБЦ Руен

05944 / 390; abc_ruen@yahoo.co.uk; abc_ruen@abv.bg; с. Руен, сграда на БКС, ет.3

АБЦ/БИ Самоков

0722 / 2 69 28; abc_sam@infotel.bg; гр. Самоков 2000, ул. Македония 34, Община Самоков, ст. 223

АБЦ/БИ Силистра

086 / 2 80 11; abc_bi@bulgaria.com; гр. Силистра, ул. Симеон Велики 33, ст. 105, 106

АБЦ/БИ Сливен

044 / 2 68 79; abccenter_2001@yahoo.co.uk; Сливен 8800, Цар Освободител 1, Община Сливен, Стая 54, 55

Информационно-технологичен център – Стралджа

(04761) 2393; факс (04761) 3404; agroinf@yahoo.com

АБЦ/БИ Търговище

0601 / 2 84 88; petya_abc@yahoo.com; гр. Търговище, пл. Свобода, Община Търговище, стая 75

АБЦ/БИ Шумен

054 / 55439; abc_shumen@operamail.com; гр. Шумен, ул. Цар Иван Александър 81, ет. 6, ст. 8

Регионален Център Шумен

054 / 5 54 39; jobsregion@shoumen.com

• Гласувахте ли? Как?

Недостъпността на избирателните секции и невъзможността голяма част от хората с увреждания да упражнят правото си на глас беше повод да организираме голяма пресконференция, за да споделим пред медиите как гласува човекът с увреждане в България, когато например избирателната урна е на четвъртия етаж в някое училище. Г-н Стоил Сотиров от Централната избирателна комисия каза тогава, че този проблем трябва да се реши първо

законово и после технически. Единственото, което можела да направи ЦИК за момента, е да разпорежи „тъмните стаички“ за гласуване да са добре осветени за хора със зрителни увреждания и там, където е възможно, избирателните секции да се свалят на партерен етаж. Дали това беше така на тези избори, ще кажете вие, уважаеми гласоподаватели. Предстоят президентски избори и се надяваме, че това е началото на решаването на проблема с достъпността на избирателните места.

• В края на месец април т. г. се проведе втората дискуссионна среща по достъпността на архитектурната среда. В миналия брой не ни стигна мястото, за да ви разкажем за нея, но затова пък сега ще ви разкажем и за третата, която беше в края на месец май.

И така, в априлската среща на тема „**Достъпност и урбанизъм**“ обект на обсъждане беше централната градска част на София и реалните възможности тя да стане достъпна. Арх. Светла Грънчарова сподели, че в тази област можем да ползваме опыта не само на САЩ и страните от Западна Европа, но и на Полша, Унгария и Чехия, където всеки градоустройствен план, всяко изменение и реконструкция трябва да са така направени, че да се осигури достъпността и за хора с увреждания. А арх. Йордан Тангъргов изрази готовност да предложи начини за преустройство на 40 обществени сгради в София с цел да станат достъпни.

Следващата среща в Централния клуб на архитектите беше посветена на достъпността на обществените сгради и средата за отпочиване. На нея, освен професионалисти, дойдоха и студенти от Университета по архитектура, строителство и геодезия (УАСГ) – бъдещите

професионалисти, които ще гледат на проблема достъпност по качествено нов начин. Още повече, че много от преподавателите в УАСГ все повече наблягат на проблемите, свързани с достъпността на архитектурната среда. Проф. Д. Попов показа проекти на студентите за реконструкция на входа на архитектурния ВУЗ. Работата със студентите се оказва много ползотворна и според доц. Д. Андрейчин, който лаконично каза: „Те разбраха за какво става въпрос от половин дума“. Арх. Н. Тонев пък наблегна на причините за сегашния начин на градоустройство. Според него едно от куцащите звена в целия процес е сгръжавната и общинска жилищна политика. Точно от тази политика трябва да започне изкореняването на стария манталитет и съзнание, че инвалидността е нещо „твърде странно и далечно от „нормалния“ човек“. А арх. Вакрилов добави, че е необходимо цялостно преустройство на мисленето на обществото и за това могат да способстват както организациите на и за хора с увреждания, така и Съюзът на архитектите и, разбира се, медиите.

Следващата среща от тази поредица ще е през септември и акцентът ще бъде „**Достъпност и дизайн**“.

Консултантски център към ЦНЖ – София предоставя услуги за независим живот на хора с физически увреждания в трудоспособна възраст от град София. За да ползвате услугите на консултантите ни, заповядайте при нас – ул. Лайош Кошут №5, или ни потърсете на телефони 951 51 66 и 952 09 86. Адресът на електронната ни поща е cil-cc@bitex.com.

За ваше улеснение търсете Жени, която бързо ще ви ориентира как да стигнете до това, което ви интересува.

Novib

С финансовата подкрепа на Холандската организация за международно развитие и сътрудничество – Новиб и Комисията за демокрация към посолството на САЩ в България

Financed by the Netherlands Organisation for International Development Cooperation – Novib and Democracy Commission

Отговорен редактор:
Валентина Воденичарова
Без-отговорен редактор:
Вера Младенова
Фотограф: Васил Янин

Предпечат и печат:
Офис Маркет ЕООД
Тираж 1000.
Разпространява се
безплатно.

Център за независим живот

София 1000, ул. Гургулят № 2
мел./факс: (02) 98 98 857, 98 11 548,
98 05 839, e-mail: cil@bitex.com